

40 LET ORGANIZIRANE PREDŠOLSKE VZGOJE V OBČINI

Praznična jesen v viških vrtcih

Letos v visokorodni občini obeležujemo 40 let organizirane predšolske vzgoje, katere rezultat je, da danes poteka varstvo 3500 najmlajših v 33 hišah širom občine. Prva vrtca sta bila ustanovljena leta 1954 in sicer v takratnem Domu Malči Belič in v Mesnem logu. Njunjo delo nadaljujejo danes Plavi vrtci na Tržaški in vrtci na Mencingerjevi, ki sta si tako nadela častitljivi

va štiri desetletja. V prvem so pod geslom Kdor hoče videti, mora gledati s srcem, pripravili bogato likovno razstavo, odprli vrata vrtca za športne aktivnosti, imeli Živ-Žav s starši in gosti ter pravljicno dopoldne z Janezom Bitencem. Po 20 let starosti letos praznujejo vrtci Ribnik v KS Krim, Zarja v Bonifaciji, Rožnik na Cesti na Brdo in vrtci Satrnerjeva, eno desetletje pa vrtci na Igu.

Najmlajši tako v teh jesenskih mesecih skupaj z vzgojitelji in starši v svojih vrtcih predstavljajo svoje rošno znanje, svoje delo, ustvarjalnost, se veselijo predstav in jesenskih darov narave, saj so viški vrtci povsod pripravili mnogo aktivnosti, ki so jih poimenovali Praznovanje jeseni. O nekaterih lahko več preberete prav na tej strani.

To smo mi - Ribnikovi: Majda, Mimi, Angelca, Jelka, Zalka, Valerija, naša vodja Silva Skubic in naši otroci

Takole veselo in korajžno so mali korenjaki zapeli himno o Ribniku

TO SMO MI »RIBNIKOVI«

Otroci poznajo to, kar je odraslim neznano: »Uživajo v sedanosti!«

Marsikdo nas težko najde, saj smo skriti ob robu Golovca, v okolju ribnikov in gozdnih stezic, kjer se sprehajamo in spoznavamo naravo. Veliko lepih doživetij nas veže na naš vrtce, zato smo se na njegovo 20 letnico skrbno pripravili. 6. oktobra smo bili z otroki gostje radijske oddaje »Dej nehi, no« in neposredno sodelovanje naših otrok smo potem z zanimanjem poslušali na posnetku. Popoldne pa smo pripravili pester kulturni program ob otvoritvi Praznične jeseni, ki sta ga povezovala Mojca Blažej-Cirej in Franc Potočnik. S pesmicami, recitacijami, oblečeni v razne kostume so nastopili naši otroci in seveda nekdanji varovanci vrtca Ribnik: glasbena skupina Metulji, ansambel Štrdonarji, plesni par Mitja Slevce in Brina Jernejčič-Skvor, Ivan Hudnik in seveda klovni Žare. Prijetno pa nas je presenetila ekipa oddaje Dej nehi, no z Borisom Peterko, saj nam je ob obletnici izročila videokorder in radijski sprejemnik. Sledil je ogled vrtca, katerega pro-

stori so prijetni, domači, polni otroških izdelkov iz naravnega materiala. Kakšne zaklade premore otroška domišljija. Vsak koteček vrtca je igralnica zase. In seveda hiše, kakršnih nima vsak, manjša, ki bi jo bila vesela tudi Janko in Metka, pa večja z lestvijo... In tu je še koteček, ki ga je opremila Omega Commerce z blazino, opekami. Predstavili smo tudi projekt vrtca Vandrovček, ogledali smo si tudi našo prvo video kaseto o naših izletih po Sloveniji.

V petek, 7. oktobra smo se igrali z igračami Omega Commerce, nato pa smo se prav prijetno zabavali na našem Živ-Žavu v dvorani KS Krim. Tudi to srečanje je vodila ekipa že omenjene radijske oddaje in seboj pripeljala Brendija. Plesalo se je ob glasbi Štrdonarjev, za nagrado so poskrbeli sponzorji, bilo je nepozabno. V ponedeljek pa smo imeli piknik skupaj s starši, klovnom Žaretom, za posladek je poskrbel G. Simendič, za prigrizek pa

naš sponzor Mitros-Stupar. V torek smo nestrpno čakali kdaj nas obišče Kekec. Skupaj z Bedancem sta prišla iz Šentjosta in vsa zahvala KUD Ivan Cankar. S praznovanjem smo nadaljevali tudi v sredo, ko smo se odpeljali v Trebnje, saj nas je na prvo trgatav povabila Nada Tomšič in doživetje je bilo nepopisno, med potjo nazaj pa smo si v Dednem dolu ogledali ovce.

Otvoritev Praznične jeseni in 20 letnica Ribnika sta bila dogodka, ki smo se jih veselili skupaj z otroki. Uživamo pri našem delu z njimi.

Najlepše se zahvaljujemo sponzorjem: Alpe-Adria, MM-Media Marketing, - ekipi oddaje Dej nehi, no, Agex d. o. o., Barvil d. o. o., Boutique Školjka, Club Palady, Cvetličarna Amarijili in Marjetka, družbi Mitros-Stupar, Dom Dekorju, Diskontu Ajda, Elpra d. o. o., Foto Cerkevnik, Frizerstvu Maja, Imo d. o. o., Tonetu Jakiču, KS Krim, Zlatarstvu Kosi, Ključavničarstvu Zalar Jože, MAR-MIL d. o. o., MUCH d. o. o., MODI MEX d. o. o., Mercator Omega Commerce, Pekarni Blatnik, Semeniarni Ljubljana, Steklarstvu Roje, Slikopleskarstvu Slapsak, Fotokopirnici Tori, Trgovini pri Tonijevih, Uniki TTI, Union Cola orange, Srečku Veseliču, PIKI in Pizzeriji Garaza.

ZALKA JERŠIN
VRTEC RIBNIK

Ižanski vrtec in 10. rojstni dan

V tednu od 10.-15. oktobra je ižanski vrtec praznoval 10. rojstni dan. 10 let je kratka ali dolga doba, odvisno, kaj vse se v takem razdobju zgodi, spremeni. V našem vrtcu se je zgodilo mnogo in marsikaj. 15. oktobra 1984 smo ga z majhno slovesnostjo odprli, misleč, da je končno rešena potreba po varstvu predšolskih otrok v tem kraju. Stari vrtec, ki je pričel delovati leta 1969, že nekaj let ni mogel zadostiti potrebam. Novi vrtec je bil zgrajen iz samoprispevka ljubljanskih občin in je ponujal 108 mest. Takrat težko dosegljivo število. Žal smo se zmotili. Prenapolnjene skupine, stiske staršev in otrok brez varstva so nas silile v iskanje novih prostorov in oblik. Odprli smo 1. varstveno družino na domu za 7 otrok v starosti 1-2 let, kasneje drugo, obe na Igu. Najeli smo prostore v zasebni hiši, kjer je začel delovati 1. družinski vrtec za otroke od 2-7 let. Drugi tak vrtec je bil ustanovljen v kraju Golo v prostorih OŠ Golo.

Danes je v OE Ig vključenih 170 otrok, vendar kljub širitvi ne moremo zagotoviti mesta v vrtcu vsem čakajočim. Letos jih je bilo 30.

Kljub temu smo pripravili vesel in bogat program ob rojstnem dnevu. Iz naravnega materiala so otroci izdelali čudovite izdelke iz buč, koruze in drugih poljskih pridelov. Ti so krasili naše igralnice in ostale prostore.

Že nekaj mesecev prej smo načrtno zbirali staro opremo za otroke in tako pripravili razstavo z naslovom »Od nekdaj do danes«. Zbrali smo res zanimive eksponate, posebne pozornosti pa je bil deležen 100 let star vozček, ki je še vedno v voznem stanju. Otvoritev razstave smo popestrili s kulturnim programom, v katerem so sodelovali otroci vrtca, delavci vrtca, učenci OŠ in krajanji (pevske zbor, mladi kitarist in amat. igralec).

Za otroke in starše pa smo pripravili pravo praznovanje rojstnega dneva vrtca. Vsaka skupina se je predstavila s svojo točko, nastopila je plesna šola ob spremljavi srednješolca (nekadaj v našem vrtcu). Zaključek je bilo presenečenje za otroke, pa tudi za starše - torta v obliki vlaka z desetimi vagoni. Pa tudi krofov ni manjkalo. Zadovoljstvo in veselje otrok je bilo neizmerno. Še največ je zabeležila kamera. Prijateljske besede in pohvala staršev, krajanov in drugih, pa so nam dale nov zagon za nadaljnje delo.

Ob tej priliki se kolektiv ižanskega vrtca iskreno zahvaljuje vsem, ki so nam finančno, materialno ali kako drugače pomagali. To so: Kovinska industrija Ig, Proizvodne delavnice KPD Ig (posebno g. Antonu Puharju in g. Stanetu Štefenu), KS Ig, KS Iška vas, Avtoprevoznik »Merhar Mišo« iz Matene, gostilna ČOT iz Pijave Gorice, Pekarna Grosuplje, OŠ Ig, g. Jože Kopic, g. Ismet Kalabič, pevske zbor »Mizarstvo Ige«, Primož Kristan, Vesna Zakarič, Kristina Stefančič, Marko Šteblaj, g. Janez Cimperman, ga. Jožica Antolič in g. Jože Jerom. Hvala g. Bogdanu Zupanciču za odstopljen honorar, vsem otrokom vrtca Ig, njihovim staršem, dedkom in babicam. Vsem se enkrat hvala!

Iz zbranih finančnih sredstev (ko jih bo dovolj) bomo kupili videokamera. J. K.

»Mali vrtec«, veliko dejanje velikolaških staršev

Komaj smo si opomogli po adaptaciji starega vrtca sredi Velikih Lašč, že smo ugotavljali, da primanjkuje prostora za najmlajše. Odkloniti prošilce, če nimaš duše, je najlažje, odločiti se za pa je v teh časih več kot korajžno in tvegano opravilo. Odločili smo se in pričeli iskati najrazličnejše in najsprejemljivejše dejanje.

Potrebovali smo zelo malo časa, da smo našli prostor v nekdanjem strelišču pod telovadnico v sklopu OŠ Primož Trubar. Površina prostora je 85 m², kar je enako po veljavnih normativih dvema igralnicama (84 m²), prostornina na otroka (40 otrok) je 6,37 m³ (normativ 5,25 m³), pri prostoru so bile že sanitarije in predprostor za garderobo.

Prispevali so:

Franci Ahčin, Velike Lašče, Dragica Blatnik, Male Lašče, Drago Centa, Mala Slevica, Brane Cimperman, Rašca, Peter Debeljak, Velike Lašče, Alojz Dolšina, Podsmreka, Janko Dolšina, Podsmreka, Janko Gačnik, Rašca, Janez Gorjup, Velike Lašče, Hilda Gruden, Velike Lašče, Amalija Hočevar, Velike Lašče, Peter Hočevar, Velika Slevica, Matej Hren, Velike Lašče, Robert Hren, Velike Lašče, Peter Indihar, Velike Lašče, Slavko Ivanc, Velike Lašče, Silvo Javornik, Karlovica, Marjan Kaplan, Velike Lašče, Tomaž Koren, Veliki Osolnik, Janez Košir, Velike Lašče, Janez Košir, Male Lašče, Vera Kršič, Velike Lašče, Alenka Lenič, Purkace, Gabrijel Levstik, Velike Lašče, Boštjan Logar, Turjak, Janez Lušin, Srobotnik, Janez Marolt, Male Lašče, Tone Marolt, Stope, Irena Oberstar, Male Lašče, Janez Ogrinc, Podstrmec, Ivan Pavlovič, Grm, Roman Perhaj, Ponikve, Boštjan Petrič, Mali Ločnik, Magda Petrič, Veliki Osolnik, Igor Sever, Velike Lašče, Jože Stritar, Rašca, Jože Strle, Rašca, Primož Samsa, Dol. Retje, Jože Šilc, Karlovica, Jože Willewaldt, Prilejše, Franc Zakrajšek, Rašca, Irena Zidar, Velike Lašče, Marko Žužek, Rašca, Miran Bavdek, Velike Lašče.

Varianto smo imeli v rokah, denarja nič. Poklicali smo vse starše - prošilce na sestanek, kjer smo predstavili problem pomanjkanja prostora in možnost rešitve. Ta je bila v prostovoljnem delu in prostovoljnih prispevkih vseh staršev - prošilcev, ki imajo otroke v vrtcu.

Predlog je med starši doživel popolno podporo, kar nas je prijetno presenetilo. Mimo-

grede je bil postavljen gradbeni odbor, ki sta ga vodila Janez Košir in Alojz Dolšina. Načrt s temeljitimi statičnimi izračuni je financiralo ljubljansko otroško varstvo, vse ostalo je bilo na naših ramenih.

Z deli so pričeli konec junija, dan za dnem organizirano, sistematično, natančno in zelo delavno. Z veseljem in ponosom smo opazovali zagnane starše, kako odločni in vztrajni so bili pri svojem delu in prostor se je vidno spreminjal v prijetni igralnici z vsemi spremljajočimi predprostori. V veliko olajšavo nam je bila finančna pomoč Mestnega sekretariata za šolstvo, ki nam je pokrila stroške harmonika vrat. Dobili smo še nekaj odloga plačil na daljše časovno obdobje, lep finančni prispevek trgovine TRGOUP iz Velikih Lašč in akcija je bila konec septembra končana.

Mnogi niso mogli verjeti, da smo uspeli. Vrle može, ki so zmogli več, kot je mogoče, smo poimenovali »srčne možke«, na novo zgrajeni mali vrtec pa IGRISKI VRTEC - MAVRICA zato, ker bomo vse vzgojno-izobraževalne aktivnosti usmerjali skozi sproščeno in prijetno igro v številnih in najrazličnejših odtenkih popestritve z didaktično-metodičnimi pristopi. Ne samo zaradi otrok, tudi zaradi neponovljivih staršev.

Ob zaključku mednarodnega tedna otroka smo 7. oktobra odprli mali vrtec. Zbranih je bilo veliko staršev in otrok, odličan kulturni program vzgojiteljic, sijajna postrežba dobrot, ki so jih pripravile srečne mamice, je bil dogodek, ki se pomni.

Ob koncu tega zapisa bi poudaril še to, da je pridobitev dveh igralnic široko in dolgoročno načrtovanje za miren, sodoben in hitro prihajajoč prehod na devetletno osnovnošolsko obveznost. Na ta način smo že razrešili prostorsko problematiko za novi 1. razred, v katerega bodo v prihodnje (1996/97) vključeni otroci sedanje male šole.

Prav ob koncu tega sestavka čutim veliko dolžnost in zahvalo, da na tem mestu zapišem vsa imena in priimke »srčnih možke«, ki so dogradili naš veliki »mali vrtec«.

S spoštovanjem in iskreno zahvalo v imenu vzgojiteljic, učiteljev in delavcev OŠ Primož Trubar Velike Lašče.

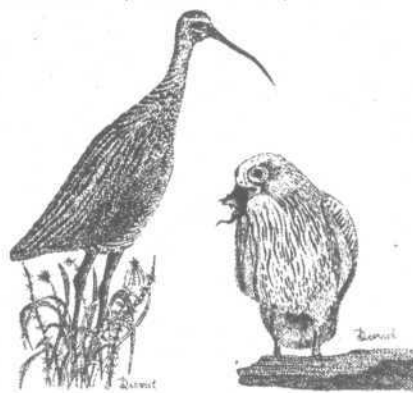
RAVNATELJ
EDI ZGONC

ZANIMIVOSTI

Ornitološki pomen Ljubljanskega barja

Za enega večjih dokazov o ornitološki pomembnosti nekega področja, se običajno navaja vrstna raznolikost ptic. Približno na dveh tretjinah Ljubljanskega barja je bila ugotovljena 101 (103) ptičja vrsta, ki tu tudi gnezdi. Število ptičjih vrst se podvoji, če upoštevamo tudi tiste, ki se ustavijo v preletu (227-230). Ta perjanica naravnega bogastva uvršča Barje med ornitološko pomembnimi območji Slovenije na zelo visoko mesto.

Svojo pravo težo pa dobijo ti skopi podatki šele, ko pokažejo kvaliteto, ki se skriva v njih: na ravnici severno in vzhodno od Krma gnezdiijo vrste, ki jih v Sloveniji najdemo zanesljivo le tu in nikjer drugje (veliki skurh) ali pa so tu najštevilnejše (kosec, kozica). Go-stota gnezdečih parov nekaterih ogroženih vrst je med najvišjimi v evropskem merilu (repaljščica, poljski škrljane, prepelica...), številčnost drugih pa celo vitalnega pomena za njihov obstoj kot vrste (južna postovka). Poleg tega gnezdi tu še več vrst ptic, ki so za ohranitev narave potrebne posebne skrbi (črna, bela storklja, veliki skovik, smrdokavra, veliki strnad...).

Veliki skurh

Južna postovka

Ljubljansko barje je tudi zelo obiskano z množico ptic selivk. Na pomlad in jesen priletijo selivke z mednarodnim statusom ogroženosti (togotnik, močvirski, pikasti, rdečenogi martinec, rdečenoga postovka, različne pevke...), pa tudi takšne, ki se spustijo z neba v tisočih (priba, skorec). Tudi poplave na Barju imajo neprecenljivo vrednost, za selitev in prezimovanje blizu deset vrst rac (reglja, žličarica, žvižgavka...), nekaj vrst galebov, številne cigre, gosi in caplje.

Ves ta vrstni red ptic-stalnic in selivk je prepričalo Evropo, da je uvrstila Barje v spisek pokrajin posebnega pomena za ptice (IBA - Important Bird Areas) DAVID MAJNIK

LIČKANJE KORUZE. Lovska družina Rakovnik je med drugim pridelala tri vozove koruze za krmiljenje divjadi na Ljubljanskem barju v zimskih mesecih.

Zimski »jedilnik« za divjad na barju

Pripotovali smo do jeseni, zima se nam neza-držno približuje in to je čas, ko se bo končala glavna sezona jesenskega lova in bo treba poskrbeti za divjad. Zaloga pa je bilo treba pripraviti že v jeseni. Letos je bilo nekaj kar prijetnih jesenskih sončnih dni, podaljšano poletje, da so lahko lovci s prostovoljnimi delom v lepem vremenu pospravili poljsčine za zimsko krmo divjadi. Na Barju je samo lovska družina Rakovnik med drugim pridelala tri vozove koruze, nato je bilo ličkanje, prijetno in zabavno opravilo z mnogimi lovskimi in drugimi šalami.

Morda se bo uresničil ljudski vremenski pregovor: če za vse svete namaka, debel sneg nas čaka. »Sneg in zmrzal bosta spremenila podobo Barja in spravila v težave tudi divjad. V zimskih mesecih jim priskočijo organizirano na pomoč lovci: Na krmiščih jih čaka zimski »jedilnik« od koruze, kostanja, sena, repe, krompirja in še marsikaj, odvisno od divjadi tistega kraja. Sič